

OBSAH

ÚVOD	13
RIZIKOVÉ SPRÁVANIE ŽIAKOV	17
Útoky v školách celosvetovo pribúdajú	18
Vznik nežiaducich foriem správania	23
Kriminogenéza závislá od rodinnej výchovy	26
Delikventné a kriminálne správanie mladistvých	27
Druhy kriminality páchanej mladistvými	31
Negatívne správanie žiakov v štatistikách	32
ŠKOLA – ZÁKLAD NENÁSILNÉHO ŽIVOTA	37
Násilie v škole	38
Edukácia a problémové správanie dieťaťa	39
Škola a jej úlohy v oblasti prevencie sociálno-patologických javov	40
Školský poriadok ako preventívny „liek“ na choroby školy	43
PSYCHOLÓGIA OSOBNOSTI DIEŤAŤA	57
Schopnosti	58
Temperament	60
Motivácia a zameranosť	62
Charakter	64
Emocionálna inteligencia	67
Cena priateľov v procese emocionalizácie	70
Proces socializácie osobnosti	71
Výchova žiaka v kolektíve triedy	73

RODIČOVSKÁ VÝCHOVA	75
Štýly výchovy v rodinách	77
Harmonický citový vzťah rodičov ako podmienka dobrej rodinnej výchovy	80
Zdravé rodinné prostredie	82
Rodinné prostredie: otec, mama, detičky?	83
Súrodenecký kolektív	85
Súrodenecké konštelácie	86
 UČITEĽ	 90
Vplyv učiteľa na osobnosť dieťaťa a žiacky kolektív	91
Triedny učiteľ a jeho úlohy v procese výchovy a vzdelávania žiakov	93
Učitelia a obavy so zvládaním triedy	95
Učiteľ ako chránená osoba	96
Sociálne zručnosti učiteľa	97
 OBRAZ, KTORÝ SI VYTVÁRA UČITEĽ O ŽIAKOCH	 101
Ako a prečo posudzujeme ostatných (tzv. chyby sociálnej percepcie)	102
 DIEŤA S ŤAŽKÝM ŽIVOTNÝM PRÍBEHOM	 109
Dieťa z náhradnej rodiny	109
Dieťa z rodiny v ohrození (v rizikovej sociálnej situácii) a jeho širšia podpora	110
Rómske dieťa v nerómskej rodine	112
Ako sa prejavuje trauma a porucha pripútania	113
Čo robiť, keď sa mi zdá, že sa v živote dieťaťa deje niečo zlé	113
Náhradná rodinná starostlivosť	114
Ako rozumie dieťa tomu, že žije v rodine, v ktorej sa nenarodilo	115
Pomoc učiteľa pri deťoch z náhradnej rodiny	116
Spolupráca s rodinou	117
Podpora pre rómske dieťa v nerómskom kolektíve s rodinou	117
Problémové témy a aktivity	118
Inšpirácie pre prácu s dieťaťom v triede	119
 VZNIK A CHARAKTERISTIKA KONFLIKTOV V ŠKOLSKOM PROSTREDÍ	 122
Typy konfliktov v školskom prostredí	124
Možnosti pristupovania k školským konfliktom	126
Reakcie charakteristické pre jednotlivé štýly riešenia konfliktov	128

VZNIK PROBLÉMOVÉHO A NEŽIADUCEHO SPRÁVANIA UŽ V MATERSKEJ ŠKOLE	132
Agresivita	134
Vulgárnosť	136
Krádeže.....	136
Vandalizmus	137
Šikanovanie	138
Vilko a „moja mama povedala...“	139
Päšťou do tehotenského brucha.....	142
Janko je ukázkový autista už v materskej škole	145
Za všetko môže týranie syna vlastnou matkou.....	147
„Nefungujúca“ Melánia v bežnom živote	150
Musím dávať pozor aj na iné deti, nielen na zlostného Petka	152
Schovávačka za kríky nie je vtipná	154
Cez okno... sa môžem dívať a pozorovať svojho vnuka.....	157
Byť dobrým chlapcom sa mu oplatí.....	160
Veď je to iba dieťa	162
Nediagnostikovaný Tomáško	164
Prevenca rizikového správania v materských školách.....	166
 PRÍKLADY Z PRAXE.....	168
V očiach otca je Matúš nadpriemerne inteligentný.....	168
On nie je retardovaný, má iba poruchy učenia	171
Neprofesionálni profesionálni rodičia.....	175
Chlapci nebijú dievčatá.....	177
Až keď pochopil, že otec na nich úplne zanevrel, polepšil sa	178
Vďaka mojej ráznosti ostal Alex nažive	180
Rozmaznaná Boženka.....	184
Výsmešné lístočky v školskej taške	188
Zjedzte ma, blšky, zjedzte	192
Zabral až výprask od starej mamy.....	195
Vlado zneužívajúci svoju adopciu	197
Radi ťa uvidíme, ale najprv sa zbav vší.....	200
Matka kontrolórka	202
Petardy do rúk deťom nepatria!!!	205
Víťaz olympiád nie je vždy víťaz.....	207
Keď je príťažlivosť väčšia ako chodenie do školy	209
Šimonova averzia voči všetkým ženám v škole.....	212
Postihnutie, krádeže a vylúčenie zo školy.....	214

Integrácia – pomoc alebo trápenie?	216
Načo vlastne majú to dieťa?	219
Mobilný telefón a vlastnícke právo žiaka	222
Andrej a nepochopený odmeňovací systém.....	225
Monika má v živote „smolu“ už teraz.....	227
Stará mama vzala veci do vlastných rúch a nastali pozitívne zmeny.....	229
Siedmačka v treťom ročníku.....	232
Sabína plná paradoxov	234
Vypadni, učka, lebo ťa vyhodím cez dvere!	235
Zlobor Simon	238
Aj malá chvála robí veľké zázraky.....	239
Vyletieť zo školy v ústrety slobode	241
Čítanky použité na rozpálenie ohňa v piecke.....	243
Útek zo školy cez strešné okno	244
Alex je ako verná kópia svojho agresívneho otca	246
Byť zlým žiakom je ľahšie ako byť dobrým žiakom	248
Zoznam Noelových nepliech by bol nekonečne dlhý	251
Nikolas a jeho problémy takmer vo všetkom.....	252
Pre Samkovu integráciu trpia ostatní žiaci.....	254
Z problému do problému.....	256
Radko utieral tabuľu spolužiakovou hlavou.....	257
Chcel ho odnaučiť od precitlivenosti tak, že mu schovával veci.....	259
Nevedel, čo má robiť, pretože mal problém so sluchom	260
Až odchodom otca do väzenia sa Lukáš začal správať normálne	262
Niekedy sa musí vykonať rediagnostika.....	263
Odchod z tej školy bol pre mňa vykúpením.....	265
Cesta za lepším životom (keď dieťa preberie zodpovednosť za celú rodinu)	267
Ako týranie matky ovplyvnilo Mateja	269
Lepšie sa mi chodí do práce, keď tu už Róbert nie je.....	271
Nie som zlý, som len málo ľúbený	274
Opakovanie prvého ročníka kvôli nespolupracujúcej matke	275
Radšej detský domov a „biele“ lži.....	277
Dôvera sa ťažko nadobúda, no ľahko stráca	280
Riško potrebuje mať všetky činnosti riadené	282
Teo narúšal prestíž školy.....	283
Zlaté pravidlo morálky	285
Prestup na inú školu neodstráni neodhalené diagnózy	287
Nebola to moja zaujatosť, ale arogantné a agresívne správanie žiaka.....	289
Metóda fonematického uvedomovania nevyhovela každému rodičovi.....	292

Škola – krajina neposlušných „zázrakov“	295
Z riaditeľky sa stala asistentka	300
Neriešené záškoláctvo a jeho zlý výchovný efekt na ostatných žiakov	302
Lovecký nôž ostal našťastie v rodinnej zbierke	305
Pomáhajme deťom „vstávať“	307
Svet nie je len o jednom žiakovi	309
Rodičia chcú mať deti šťastné, nie vzdelané	311
Linda vyšla z každej šlamastiky ako hrdinka	314
Telefón po online výučbe už nie je celodenným spoločníkom žiakov	317
On už je raz taký	318
Môžeme si robiť, čo chceme, a vy nám nebudete rozkazovať	320
Martin bol jeden z dôvodov môjho odchodu zo školy	322
Tepláky od výkalov strčil asistentke priamo do tváre	324
Všetkým bol iba na smiech	326

ODPORÚČANIA DO PRAXE

Mediácia	331
Školská mediácia	333
Úloha mediátorov	334
Rovesnícka mediácia ako práca s dynamikou skupiny v triedach	335
Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela	339

LITERATÚRA

ZÁVER